

2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų
pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų
bendrųjų ugdymo planų
4 priedas

**PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS JAUNIMO MOKYKLOSE,
VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS
VYKDYMAS VAIKŲ SOCIALIZACIJOS CENTRUOSE**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Pagrindinio ugdymo programos jaunimo mokyklos ir mokyklos, kuriose suformuotos jaunimo klasės, ir vaikų socializacijos centrai įgyvendina, vadovaudamiesi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu (toliau – Ugdymo programų aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, bendraisiais ugdymo planais.

2. Vidurinio ugdymo programa vaikų socializacijos centre įgyvendinama, vadovaujantis Ugdymo programų aprašu ir Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos). Profesinio mokymo programos moduliams įgyvendinti mokymo planas rengiamas kartu su ta profesinio mokymo įstaiga, kurios bazėje bus organizuojamas ugdymo procesas.

3. Vaikų socializacijos centruose ugdymo procesas organizuojamas vadovaujantis bendraisiais ugdymo planais ir Vaikų socializacijos centro veiklos modelio aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. V-110, nuostatomis.

**II SKYRIUS
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS**

4. Kiekvienam vaikui, ugdomam vaikų socializacijos centre, jaunimo mokykloje, mokykloje, kurioje suformuotos jaunimo klasės, sudaromas individualus ugdymo planas, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, mokinio turimą mokymosi patirtį, polinkius, individualius ugdymosi poreikius ir į reikiamos mokymosi pagalbos suteikimą. Mokinių ugdymas personalizuojamas.

5. Jaunimo mokyklai, mokyklai, kurioje suformuotos jaunimo klasės, vaikų socializacijos centrui, formuojant ir įgyvendinant savo ugdymo turinį gali:

5.1. integruoti dalykų turinį, ypač tos pačios ugdymo srities, ir priimti sprendimus dėl skiriamo pamokų skaičiaus integruotiems dalykams mokytis;

5.2. perskirstyti bendrųjų ugdymo planų 124 punkte nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 25 procentų. Perskirstyti galima tarp kelių ar keliolikos dalykų. Perskirstytą laiką rekomenduojama skirti mokytis patrauklaus ir aktualaus turinio dalykų moduliams, kurie prisidėtų prie mokinių pasiekimų gerinimo, sudarytų sąlygas dalyko mokytis kitaip (pavyzdžiui, mokiniai, mokydamiesi staliaus darbų, galėtų atlikti matematinės užduotis, per informacinių technologijų pamokas –

lietuvių kalbos užduotis ir pan.). Mokykloje turi būti susitarta, kaip numatoma panaudoti perskirstytą mokymosi laiką;

5.3. dalį dalykų turinio keisti pritaikant jį pagal mokinių individualius mokinio ugdymosi poreikius;

5.4. dalį dalykui skirtų pamokų, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, organizuoti kitokia forma: projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla. Mokykloje susitariama, kokiomis konkrečiomis dienomis per mokslo metus bus mokomasi ne pamokų forma (pavyzdžiui, galima numatyti, kad kiekvieno mėnesio paskutinę dieną mokomasi ne pamokų forma);

5.5. per dieną keisti formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizavimą (pavyzdžiui, po dviejų ar trijų pamokų organizuoti neformaliojo švietimo veiklas, po to vėl – pamokas);

5.6. dalykui mokytis per dieną skirti ne vieną, o dvi viena po kitos vykstančios pamokas, kad būtų sudaryta galimybė ilgiau mokytis to paties dalyko, taikant aktyvius mokymosi metodus, praktines veiklas ir pan.;

5.7. siūlyti mokiniams pasirinkti ikiprofesinio ugdymo dalyką;

5.8. numatyti žmogaus saugos dalyko programos integravimą (pavyzdžiui į ikiprofesinį ugdymą ar kt.);

5.9. neformaliojo vaikų švietimo veikloms vaikų socializacijos centre organizuoti skirti iki 4 valandų per savaitę;

5.10. teikti mokiniams reikiamą mokymosi pagalbą, atsižvelgiant į Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose numatytus pasiekimų lygius. Mokykla turi užtikrinti, kad teikiama mokymosi pagalba atitiktų mokinių gebėjimus ir galias. Mokymosi pagalbai teikti naudojamos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti;

5.11. priimti ir kitus aktualius ir inovatyvius sprendimus mokyklos ugdymo turiniu įgyvendinti, neprieštaraujančius teisės aktams, reglamentuojantiems mokyklos veiklą.

6. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte.

7. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programa, skirta į praktinę veiklą orientuotam ugdymui, padeda mokiniui didinti mokymosi motyvaciją, aktyviai veikiant susipažinti su profesijomis, skatina mokinio iniciatyvumą, stiprina savęs pažinimą, prisideda prie ugdymo karjerai, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų visumos ugdymo. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programą rengia mokyklos mokytojai.

8. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programą sudaro privalomas įvadinis modulis ir pasirenkamieji – savarankiški arba tęstiniai – moduliai. Įvadinis modulis skirtas supažindinti mokinius su artimiausioje aplinkoje esančiomis profesijomis, su Lietuvos darbo rinka, ateities profesijomis. Dėl ikiprofesinio ugdymo programos įvadinio modulio apimties, pasirenkamųjų modulių skaičiaus, jų temų, ikiprofesinio ugdymo integracijos su kitais bendrojo ugdymo dalykais ir modulių apimties tariamasi mokykloje. Ikiprofesinio ugdymo programos moduliai rengiami atsižvelgiant į jų aktualumą, mokinių ugdymosi poreikius, interesus, turimą mokymosi aplinką ar galimybę naudoti kitas aplinkas (profesinio mokymo bazė, muziejai ir kt.). Į ikiprofesinio ugdymo dalyko programą įtraukiamos Ugdymo karjerai programos nuostatas.

9. Ikiprofesinio ugdymo dalyką rekomenduojama įvesti nuo 8 klasės, vaikų socializacijos centre, atsižvelgus į mokinių ugdymosi poreikius, – galima įvesti 7 klasėje. Ikiprofesinio ugdymo dalyko programa pradedama įgyvendinti visiems mokiniams privalomu įvadiniu modulių, mokiniai supažindinami su galimybe rinktis mokykloje ikiprofesinio ugdymo programos modulius. Rekomenduojama ikiprofesinio ugdymo procesą organizuoti taip, kad mokinys per visą dalyko programos mokymosi laiką galėtų pasirinkti kuo daugiau ir įvairesnių modulių; pagal galimybę derinti juos su aktyviu profesiniu veiklinimu (pvz., patirtiniai vizitai į profesinio mokymo įstaigas, įmones, išbandymas bent kelių svarbiausių profesijos ar veiklos aspektų ir kt.).

10. Ikiprofesinis ugdymas yra privaloma jaunimo mokyklos ugdymo turinio dalis. Ikiprofesinio ugdymo programai įgyvendinti gali skirti iki 40 procentų mokykloje įgyvendinamo ugdymo turinio,

perskirstydama bendrųjų ugdymo planų 124 punkte nustatytą pamokų skaičių tarp dalykų iki 40 procentų: 8 klasėje skirti 3 valandas, 9–10 klasėse – po 4 valandas.

11. Į ikiprofesinio ugdymo programą jaunimo mokykla gali įtraukti formaliojo profesinio mokymo programos modulius, vadovaudamasi Bendrojo ugdymo technologijų dalykų ir profesinio mokymo programos modulių užskaitos tvarkos aprašu.

12. Vaikų socializacijos centras ikiprofesinio ugdymo programą gali įgyvendinti:

12.1. per perskirstytą pamokų laiką tarp dalykų, be technologijų dalykui skirtų pamokų;

12.2. tik per mokyklos perskirstytą pamokų laiką;

12.3. per neformaliojo vaikų švietimo veikloms skirtą laiką;

13. Vaikų socializacijos centre, jaunimo mokykloje ar mokykloje, kurioje suformuotos jaunimo klasės, pamokų perskirstymas derinamas: valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – su savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija, su savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – su savininku (dalyvių susirinkimu).

12. Dirbančio jaunimo klasėse, skirtose 16–17 metų dirbantiems jaunuoliams, ugdymas gali būti organizuojamas pagal suaugusiųjų pagrindinio ar profesinio mokymo programas kartu su pagrindinio ugdymo programa.

13. Vaikų socializacijos centruose gali būti sudaryta klasė 14–17 metų mokiniams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka paskirta vidutinės priežiūros priemonė, mokytis pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo ir (arba) socialinių įgūdžių ugdymo ir profesinio mokymo programas.

14. Socialinių įgūdžių ugdymo programa taikoma pagrindinį išsilavinimą įgijusiems vaikų socializacijos centrų mokiniams, nesimokantiems pagal vidurinio ugdymo programą. Socialinių įgūdžių ugdymo programą rengia mokyklos mokytojai. Ją sudaro dvi dalys: privalomas ugdymo turinys, kurį sudaro veiklą, į kurias integruotas bendrojo ugdymo sričių ir (ar) dalykų turinys, ir laisvai pa(si)renkamas ugdymo turinys, skiriamas mokinio individualiems ugdymosi poreikiams tenkinti, socialiniams įgūdžiams ugdyti. Programa įgyvendinama personalizuojant ugdymo turinį kiekvienam vaikui, atsižvelgiant į jo polinkius, specialiuosius ugdymosi poreikius, interesus, pateiktas mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas.
